

Ffurflen Aseiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb

Polisi a Gweithdrefn Aseiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb

Gweler Polisi a Gweithdrefn Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb am ganllawiau manwl ar sut i lenwi'r ffurflen hon.

Adran 1: Pwrpas a chwmpas y polisi

Teitl	Polisi a Gweithdrefn Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb
Yn newydd neu'n bodoli'n barod	Presennol
Perchennog	Ania Rolewska
Swyddog(ion) sy'n cynnal yr Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb	Ania Rolewska (gydag adborth gan y Grŵp Cydraddoldeb a'r MT)
Beth yw nod y polisi?	Nod y polisi yw sicrhau bod Asesiadau o'r Effaith ar Gydraddoldeb yn cael eu cynnal yn gyson; yn brydlon; i safon uchel ac yn unol â'n dyletswyddau statudol a'n hymrwymadau gwirfoddol
Sut mae'r polisi'n gysylltiedig â meysydd gwaith eraill?	Cynllun Cydraddoldeb Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru 2019-22: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Amcan 3.5: Sicrhau bod y broses o ystyried cydraddoldeb yn rhan annatod o wneud penderfyniadau gan OGCC
Pwy sy'n debygol o gael eu heffeithio gan y polisi hwn?	Yn fewnol: staff sy'n cwblhau Asesiadau o'r Effaith ar Gydraddoldeb (yn uniongyrchol) yr holl staff (yn anuniongyrchol) Allanol: ein holl randdeiliaid (yr achwynwyr, cyrff perthnasol, cynghorwyr, cyrff cynghori ac eiriolaeth, cyflenwyr, ymgeiswyr am swyddi, y cyhoedd yn gyffredinol a rhanddeiliaid eraill sy'n ymwneud â'n gwaith gwella)

Adran 2: Asesu perthnasedd a chymesuredd

Pwyntiau allweddol i'w cofio:

- er mwyn asesu perthnasedd, rhaidd i chi ystyried tystiolaeth sy'n ymwneud â phob nodwedd cydraddoldeb
- rhaidd i chi gofnodi'r holl dystiolaeth a ystyrir yn [adran 4](#) y ffurflen hon.

Ffurflen Aseiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb

Cwestiwn	Na	Ydy	Sylwadau
A yw'r polisi'n ymwneud ag amcanion cydraddoldeb OGCC a'r camau gweithredu a nodwyd?	☐	☒	Ydy - Amcan 3.5: Sicrhau bod y broses o ystyried cydraddoldeb yn rhan annatod o wneud penderfyniadau gan OGCC
A yw'r polisi'n ymwneud â swyddogaethau y mae tystiolaeth, neu weithgareddau blaenorol wedi nodi eu bod yn bwysig i nodweddion penodol?	☐	☒	Ydy – mae'r polisi'n berthnasol i holl bolisiau, gweithdrefnau, prosiectau a phenderfyniadau corfforaethol OGCC. Disgwylir y bydd polisiau, prosiectau a phenderfyniadau sy'n ymwneud ag Adnoddau Dynol, delio â chwynion a swyddogaethau gwella yn cael effaith benodol ar bobl sydd â nodweddion gwarchodedig amrywiol.
A yw'r polisi'n ymwneud â maes lle mae anghydraddoldebau hysbys, neu botensial sylweddol ar gyfer lleihau anghydraddoldebau neu wella canlyniadau?	☐	☐	Gweler uchod
A oes tystiolaeth i awgrymu y gallai'r polisi hwn effeithio ar			
<ul style="list-style-type: none"> • driniaeth gyfartal i bobl â nodweddion penodol 	☐	☒	Oes, yn gadarnhaol – mae'r polisi'n cryfhau ein proses ar gyfer sicrhau nad ydym yn gwahaniaethu'n uniongyrchol yn erbyn unrhyw grwpiau (gan gynnwys pobl â nodweddion gwarchodedig, siaradwyr Cymraeg, a phobl sy'n dioddef anghydraddoldebau canlyniadau oherwydd anfantais economaidd) mewn unrhyw agwedd ar ein gwaith.
<ul style="list-style-type: none"> • diwallu anghenion pobl â nodweddion cydraddoldeb (gan gynnwys drwy ddarparu addasiadau rhesymol) 	☐	☒	Oes, yn gadarnhaol – mae'r polisi'n cryfhau ein proses ar gyfer sicrhau ein bod yn bodloni anghenion pob grŵp o bobl (gan gynnwys pobl â nodweddion gwarchodedig, siaradwyr Cymraeg, a phobl sy'n dioddef anghydraddoldebau canlyniadau oherwydd anfantais economaidd).

Ffurflen Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb

Cwestiwn	Na	Ydy	Sylwadau
<ul style="list-style-type: none"> cyfranogiad pobl â nodweddion cydraddoldeb 	☐	☒	Oes, yn gadarnhaol – mae'r polisi wedi'i ddylunio i sicrhau bod pobl â nodweddion cydraddoldeb yn cael eu cynnwys yn ein proses Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb pan fo hynny'n berthnasol.
<ul style="list-style-type: none"> cysylltiadau cymunedol rhwng gwahanol grwpiau cydraddoldeb 	☐	☒	Oes, yn gadarnhaol – mae'r polisi'n ei gwneud yn glir bod gwella cysylltiadau cymunedol rhwng gwahanol grwpiau cydraddoldeb yn effaith berthnasol ac yn cymryd camau i egluro sut y gellir canfod yr effaith honno.
A oes tystiolaeth i awgrymu y gallai'r polisi hwn ddylanwadu ar anfantais oherwydd statws economaidd-gymdeithasol pobl?	☐	☒	Oes, yn gadarnhaol – mae ein polisi a'n gweithdrefn Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb yn cynnwys ystyried effaith ein gwaith ar anghydraddoldebau canlyniadau oherwydd anfantais economaidd
A oes tystiolaeth sy'n awgrymu y gallai'r polisi hwn effeithio ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg neu effeithio ar sut mae OGCC yn trin y Gymraeg?	☐	☒	Oes, yn gadarnhaol – mae ein polisi a'n gweithdrefn Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb yn cynnwys ystyriaeth hefyd o effaith ein gwaith ar gyfleoedd pobl i ddefnyddio'r Gymraeg ac ar beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.

Os byddwch yn ateb 'oes' i unrhyw un o'r cwestiynau hyn, ewch ymlaen i [adran 3](#). Os nad yw polisi'n cael ei ystyried yn berthnasol ar gyfer cynnal Asesiad llawn o'r Effaith ar Gydraddoldeb, ewch ymlaen i [adran 5](#).

Adran 3: Asesiad Llawn o'r Effaith ar Gydraddoldeb

Pwyntiau allweddol i'w cofio:

- rhaid i chi ystyried ar y cam hwn unrhyw angen i gasglu rhagor o dystiolaeth – gan gynnwys drwy ymgysylltu â grwpiau y gallai'r polisi effeithio arnynt;
- rhaid i chi gofnodi'r holl dystiolaeth sy'n hysbysu'r cam hwn yn [adran 4](#) y ffurflen hon.

Ffurflen Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb

Nodwedd	Effaith negyddol			Effaith gadarnhaol			Amh	Cyfiawnhad ar sail y dystiolaeth a ystyriwyd	Camau gweithredu arfaethedig i liniaru'r effaith negyddol/gwneud y mwyaf o'r effaith gadarnhaol	Effaith negyddol			Effaith gadarnhaol		
	H	M	L	H	M	L				H	M	L	H	M	L
Agweddau cyffredinol	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	<p>Nid yw ein polisi a'n gweithdrefn AEG yn ymwneud ag unrhyw un nodwedd benodol o ran cydraddoldeb – mae ei effaith yn drawsbynciol.</p> <p>Mae'r prif ffyrdd o wella'r polisi a'r weithdrefn AEG diwygiedig fel a ganlyn. Mae'r ddogfen ddiwygiedig:</p> <ul style="list-style-type: none"> yn ehangu ffocws ein Hasesiadau o'r Effaith ar Gydraddoldeb – o bolisiâu yn unig i brosiectau a phenderfyniadau, yn ogystal â swyddogaethau allweddol. Bwriad hyn yw sicrhau ein bod yn gwreiddio ystyriaethau cydraddoldeb yn fwy cyson ym mhob agwedd ar ein gwaith a bod gennym drywydd archwilio cliriach o'r ystyriaethau hynny. yn darparu ar gyfer cynnal AEG lefel uchel o swyddogaethau allweddol. Diben yr AEGau hyn fyddai nodi meysydd cyffredinol ein gwaith gydag effeithiau cadarnhaol neu negyddol ar gydraddoldeb, gan gasglu corff mawr o dystiolaeth berthnasol. Ar ôl gwneud y gwaith hwnnw, gallwn wneud yn siŵr bod ein holl bolisiâu, prosiectau neu benderfyniadau sy'n gysylltiedig â'r meysydd hynny'n ystyried yr effeithiau cadarnhaol neu negyddol posibl a nodwyd ac yn defnyddio'r mesurau priodol i wella neu liniaru'r effeithiau hynny. Bwriad hyn yw sicrhau mwy o gysondeb yn y ffordd rydym yn ystyried effeithiau ein polisiâu, ein prosiectau a'n penderfyniadau sy'n ymwneud â'n swyddogaethau gwahanol. Bwriedir hefyd 	Amh	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Ffurflen Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb

Nodwedd	Effaith negyddol			Effaith gadarnhaol			Amh	Cyfiawnhad ar sail y dystiolaeth a ystyriwyd	Camau gweithredu arfaethedig i liniaru'r effaith negyddol/gwneud y mwyaf o'r effaith gadarnhaol	Effaith negyddol			Effaith gadarnhaol			
	H	M	L	H	M	L				H	M	L	H	M	L	
								<p>cynorthwyo staff sy'n cynnal yr Asesiadau o'r Effaith ar Gydraddoldeb i ganfod a dadansoddi'r dystiolaeth ofynnol.</p> <ul style="list-style-type: none"> yn dileu cyfeiriadau at effaith fel isel, canolig ac uchel, oherwydd bod hynny yn aneglur a goddrychol. Mae hefyd yn addasu ein hymrwymiad i gyhoeddi Asesiadau o'r Effaith ar Gydraddoldeb – o gyhoeddi AEGau a oedd ond yn nodi effaith 'sylweddol', i gyhoeddi pob AEG yn fyrrach, mae'r iaith a ddefnyddir yn symlach ac mae'r ddogfen yn cynnwys geirfa o rai termau allweddol. Bwriad hyn yw gwneud y weithdrefn yn fwy hygyrch. <p>Mae'r ffurflen AEG hefyd wedi'i symleiddio. Mae nifer y cwestiynau sgrinio yn llai, gyda'r AEGau lefel uchel o'n swyddogaethau yn amcanu at geisio helpu staff wrth sgrinio am bolisiau, prosiectau a phenderfyniadau sy'n debygol o gael effaith.</p>								
Oedran	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐			☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Anabledd	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐			☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Rhywedd	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐			☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Ailbennu rhywedd	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐			☐	☐	☐	☐	☐	☐	

Ffurflen Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb

Nodwedd	Effaith negyddol			Effaith gadarnhaol			Amh	Cyfiawnhad ar sail y dystiolaeth a ystyriwyd	Camau gweithredu arfaethedig i liniaru'r effaith negyddol/gwneud y mwyaf o'r effaith gadarnhaol	Effaith negyddol			Effaith gadarnhaol		
	H	M	L	H	M	L				H	M	L	H	M	L
Priodas a phartneriaeth sifil	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐			☐	☐	☐	☐	☐	☐
Beichiogrwydd a mamolaeth	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐			☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hil	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐			☐	☐	☐	☐	☐	☐
Crefydd neu gred	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐			☐	☐	☐	☐	☐	☐
Cyfeiriadedd rhywiol	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐			☐	☐	☐	☐	☐	☐
Statws economaidd-gymdeithasol	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	Mae polisi a gweithdrefn ddiwygiedig yr AEA yn parhau i gynnwys ystyried effaith ein gwaith ar anghydraddoldebau canlyniadau oherwydd anfantais economaidd. Mae'r ddarpariaeth hon yn mynd y tu hwnt i ddyletswyddau statudol Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru. Mae'r holl effeithiau sy'n cael eu hystyried ar gyfer nodweddion cydraddoldeb hefyd yn cael eu hystyried ar gyfer nodweddion economaidd-gymdeithasol a allai arwain at anfantais (e.e. natur wledig, incwm isel ac ati).		☐	☐	☐	☐	☐	☐
Y Gymraeg	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	Mae polisi a gweithdrefn ddiwygiedig yr AEG yn parhau i ystyried effaith ein gwaith ar gyfleoedd pobl i ddefnyddio'r Gymraeg ac ar beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg. Mae'r holl effeithiau sy'n cael eu hystyried ar gyfer nodweddion cydraddoldeb hefyd yn cael eu hystyried ar gyfer siaradwyr Cymraeg.		☐	☐	☐	☐	☐	☐

Adran 4: Cofrestr o dystiolaeth ac ymgysylltu

Y dystiolaeth bresennol a ystyriwyd	
Sgrinio cydraddoldeb	Ystyried ein EAG
Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb	<p>Canllawiau'r Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol Asesu Effaith a'r Ddyletswydd Cydraddoldeb: Canllaw i Awdurdodau Cyhoeddus Rhestredig yng Nghymru ac adnoddau cysylltiedig ar addasiadau rhesymol, gwahaniaethu uniongyrchol ac anuniongyrchol a therminoleg allweddol arall</p> <p>Hyfforddiant AEG TaiPawb (cyrchwyd Tachwedd 2020)</p> <p>Adnoddau Hwb Ymarfer Asesu'r Effaith ar Gydraddoldeb yng Nghymru</p> <p>Canllaw Cyngor ar Bopeth What's the public sector equality duty? ac adnoddau cysylltiedig ar addasiadau rhesymol a gwahaniaethu uniongyrchol ac anuniongyrchol</p>
Tystiolaeth ychwanegol a gasglwyd	
Sgrinio cydraddoldeb: amh.	
Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb	
Dull o gasglu dystiolaeth	<p>Ymgynghori â'r Grŵp Cydraddoldeb</p> <p>Adborth gan y MT</p> <p>Ymgynghoriad allanol</p>
Cofnod o'r dystiolaeth a gasglwyd	<p>Grŵp Cynllun Cydraddoldeb: roedd yr adborth ar y polisi hwn yn gadarnhaol ar y cyfan, gyda'r sylwadau'n ymwneud yn bennaf â chyflwyniad ac eglurder yr iaith a ddefnyddir. Awgrymwyd rhai mân newidiadau i'r geiriad.</p> <p>Adborth gan y MT: roedd yr adborth yn gadarnhaol ar y cyfan. Awgrymwyd rhai mân newidiadau i'r geiriad.</p> <p>Ymgynghoriad allanol: ni dderbyniwyd unrhyw sylwadau.</p>
Dyddiad cwblhau	<p>Grŵp Cynllun Cydraddoldeb: 22 Chwefror 2022</p> <p>Adborth gan y MT: 15 Mawrth 2022</p> <p>Ymgynghoriad allanol: 12- 28 Ebrill 2022</p>

Ffurflen Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb

Adran 5: Adroddiad canlyniadau

Cam Asesiad o'r Effaith Amgylcheddol wedi'i gwblhau	Sgrinio	☒	
	Asesiad effaith	☒	
Canlyniad y weithdrefn AEG	Parhau â'r polisi – dim newidiadau	☒	
	Gwneud newidiadau i'r polisi	☐	
	Peidio â bwrw ymlaen â'r polisi	☐	
Cynllun gweithredu (AEG llawn yn unig)			
Os oes angen cymryd camau i liniaru lefel yr effaith negyddol neu i gynyddu'r effaith gadarnhaol, rhowch fanylion:			
Mater Allweddol	Cam gweithredu i'w gymryd	Swyddog Cyfrifol	Dyddiad cwblhau
Amh			
Monitro (AEG llawn yn unig)			
Amlinellwch y trefniadau monitro	Amh		
Nodwch y swyddog cyfrifol	Amh		
Anghenion cyhoeddi (AEG llawn yn unig)			
A ystyriwyd bod yr effaith yn sylweddol (uchel)?	DO (effaith drawsbynciol gadarnhaol iawn)		
Awdurdodwyd gan y MT	☐		
Dyddiad			